FINANSTILSYNET
THE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAY

Seminar 3. mai 2012

Identifiserte risikoområder 2011

Tilsynsrådgiver Stig Ulstein

Risikoområder 2011

FINANSTILSYNET
THE FINANCIAL SUPERVISORY AUTHORITY OF NORWAY

Risiko ved utkontraktering

Mangler ved styring og kontroll

Kriminelle angrep mot betalingssystemene

Risiko for driftsavbrudd og systemfeil

Risikoområder 2011

FINANSTILSYNET
THE FINANCIAL SUPERVISORY AUTHORITY OF NORWAY

Risiko ved utkontraktering

- Kostnadseffektivisering
- Tilgang på ressurser og kompetanse
- Cloud Computing behandles som utkontraktering

- Du har fortsatt ansvaret – Det betyr fortsatt kontroll med (ISO27001) integritet, konfidensialitet og tilgjengelighet
- Kompetanse og kapasitet til å administrere avtalene
- Kontrollere leveransene – kan være krevende
- Forstå og håndtere risiko som er involvert
- Etterleve regelverk

Economy	Ease of Doing Business Rank	Starting a Business	Dealing with Construction Permits	Getting Electricity	Registering Property	Getting Credit	Protecting Investors	Paying Taxes	Trading Across Borders	Enforcing Contracts	Resolving Insolvency
Singapore	1	4	3	5	14	8	2	4	1	12	2
Hong Kong SAR, China	2	5	1	4	57	4	3	3	2	5	16
New Zealand	3	1	2	31	3	4	1	36	27	10	18
United States	4	13	17	17	16	4	5	72	20	7	15
Denmark	5	31	10	13	11	24	29	14	7	32	9
Norway	6	41	60	12	8	48	24	27	9	4	4
United Kingdom	7	19	22	60	68	1	10	24	13	21	6
Korea, Rep.	8	24	26	11	71	8	79	38	4	2	13
Iceland	9	37	34	1	11	40	46	35	81	3	11

Indonesia	129	155	71	161	99	126	46	131	39	156	146
Ecuador	130	164	91	128	75	78	133	88	123	100	139
West Bank and Gaza	131	177	129	85	78	166	46	39	114	93	183
India	132	166	181	98	97	40	46	147	109	182	128
Nigeria	133	116	84	176	180	78	65	138	149	97	99
Syrian Arab Republic	134	129	133	83	82	174	111	111	122	175	102
Sudan	135	126	130	107	41	166	155	103	151	148	84
Philippines	136	158	102	54	117	126	133	136	51	112	163
Madagascar	137	20	131	179	146	177	65	75	111	155	148
Cambodia	138	171	149	130	110	98	79	54	120	142	149
Mozambique	139	70	126	172	156	150	46	107	136	131	143

Transparency International CI

FINANSTILSYNET
THE FINANCIAL SUPERVISORY AUTHORITY OF NORWAY

Country Rank	Country / Territory	CPI 2011 Score
1	New Zealand	9,5
2	Denmark	9,4
2	Finland	9,4
4	Sweden	9,3
5	Singapore	9,2
6	Norway	9,0
7	Netherlands	8,9
8	Australia	8,8
8	Switzerland	8,8
10	Canada	8,7

Transparency International CI

FINANSTILSYNET
THE FINANCIAL SUPERVISORY AUTHORITY OF NORWAY

91	Liberia	3,2
91	Trinidad and Tobago	3,2
91	Zambia	3,2
95	Albania	3,1
95	India	3,1
95	Kiribati	3,1
95	Swaziland	3,1
95	Tonga	3,1
100	Argentina	3,0
100	Benin	3,0
100	Burkina Faso	3,0

Transparency International CI

FINANSTILSYNET
THE FINANCIAL SUPERVISORY AUTHORITY OF NORWAY

143	Nigeria	2,4
143	Russia	2,4
143	Timor-Leste	2,4
143	Togo	2,4
143	Uganda	2,4
152	Tajikistan	2,3
152	Ukraine	2,3
154	Central African Republic	2,2
154	Congo Republic	2,2
154	Côte d´Ivoire	2,2
154	Guinea-Bissau	2,2

Risikoområder 2011

FINANSTILSYNET
THE FINANCIAL SUPERVISORY AUTHORITY OF NORWAY

Mangler ved styring og kontroll

- Nødvendig kunnskap om IT-governance og best praksis i å styre IKT-virksomheten
- Det betyr i praksis å etablere rammeverk som omfatter: roller og ansvar, prosessbeskrivelser, rutiner / retningslinjer, bruk av verktøy og kontroll

Betalingssystemer

FINANSTILSYNET
THE FINANCIAL SUPERVISORY AUTHORITY OF NORWAY

Infrastrukturen som understøtter stadig mer avanserte betalingsløsninger er kompleks

Betaler

Betalers bank

Produkter og IKT-løsninger understøttes av egen og felles infrastruktur

Mottakers bank

Mottaker

Regulering
Egenregulering
Retningslinjer
Prosedyrer
Standarder
Organisering

Forretningsapplikasjoner

Systemsoftware

Kommunikasjonsløsninger

Hardware

Strategi
Styring og kontroll
Operasjonalisering

Leverandører

Nets Norway AS (felles betalingstjenester, infrastruktur og drift)

EDB ErgoGroup ASA (totalleverandør)		IBM (drift i Sverige og Danmark)		
SDC, Danmark (totalleverandør)	Danske Bank IT	Nordic Processor (Nordea/IBM)	CSC	Tele

Verdipapirsektoren

FINANSTILSYNET
THE FINANCIAL SUPERVISORY AUTHORITY OF NORWAY

Kjøper

Kjøpers bank

Produkter og IKT-løsninger understøttes av egen og felles infrastruktur

Selgers bank

Selger

Verdipapirforetaket

Regulering
Egenregulering
Retningslinjer
Prosedyrer
Standarder
Organisering

Forretningsapplikasjoner

Systemsoftware

Kommunikasjonsløsninger

Hardware

Strategi
Styring og kontroll
Operasjonalisering

Leverandører/institusjoner

NBO (Norges Bank)				
NICS		VPO		
Oslo Børs		Oslo Clearing	Verdipapirsentralen	
EDB ErgoGroup (NBO)	LSE	FNN Banetele Telenor	Nets Norway AS	Tieto (ProBroker)

Risikoområder 2011

FINANSTILSYNET
THE FINANCIAL SUPERVISORY AUTHORITY OF NORWAY

Kriminelle angrep mot betalingssystemene

- Sikre nødvendig kompetanse
- Etterleve regelverk
- Etablere preventive tiltak
- Sikre nødvendig beredskap
- Samarbeid med andre

Noen ulike roller knyttet til nettbanksvindel

FINANSTILSYNET
THE FINANCIAL SUPERVISORY AUTHORITY OF NORWAY

Rolle	Oppgaver
Malware utvikler	De som forestår den grunnleggende programvareutviklingen
Rekrutterer muldyr	Sikrer at noen stiller en konto til rådighet i landet som skal angripes
Muldyr	Den som stiller konto til rådighet og foretar videre overførsler/uttak
Setter sammen angrepskoden	Skreddersyr angrepet basert på grunnkoden
Spredning av angrepskoden	Sprer koden gjennom ulike opplegg, f. eks. gjennom phishing eller nettsteder
Tester	Prøver transaksjoner på infiserte PC for å sjekke om det virker
Utnytter infiserte PCer	Gjennomfører angrep mot infiserte PCer gjennom overvåkning og tiltak eller gjennom logikk bygget i koden
Sikrer mottak av penger	Den som overfører penger videre, eller tar penger ut og overfører dette via andre kanaler (f. eks. Western Union)

Trojanerangrep nettbanker

FINANSTILSYNET
THE FINANCIAL SUPERVISORY AUTHORITY OF NORWAY

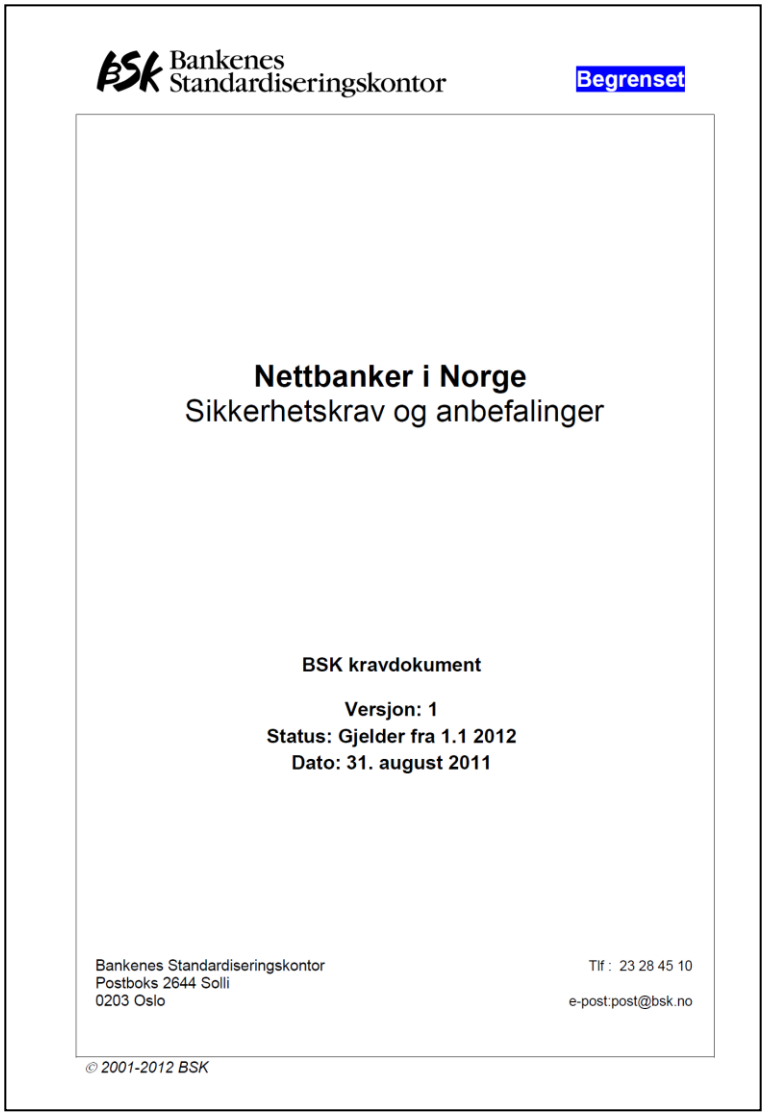

Bankenes Standardiseringskontor

Begrenset

Nettbanker i Norge
Sikkerhetskrav og anbefalinger

BSK kravdokument

Versjon: 1
Status: Gjelder fra 1.1 2012
Dato: 31. august 2011

Bankenes Standardiseringskontor
Postboks 2644 Solli
0203 Oslo

Tlf : 23 28 45 10
e-post:post@bsk.no

1) Nærmere gjennomgang med BSK av dokumentet.

2) Forberede mulige ytterligere risikoreduserende tiltak:

- ❑ Mottaker skal alltid være oppdatering i betalingsmottaker register. Dette skal skje gjennom uavhengig kanal?
- ❑ SMS melding i definerte situasjoner, alle overførsler til SWIFT?
  Iverksetting kan skje gjennom rundskriv?

Risikoområder 2011

FINANSTILSYNET
THE FINANCIAL SUPERVISORY AUTHORITY OF NORWAY

Risiko for driftsavbrudd og systemfeil

- Opplegg for håndtering av hendelser
- Katastrofeløsning og testing
- Risikovurdering av alle elementer som inngår
- Identifisere kritiske komponenter
- Kontinuitetsløsninger

Hendelser 2011

FINANSTILSYNET
THE FINANCIAL SUPERVISORY AUTHORITY OF NORWAY

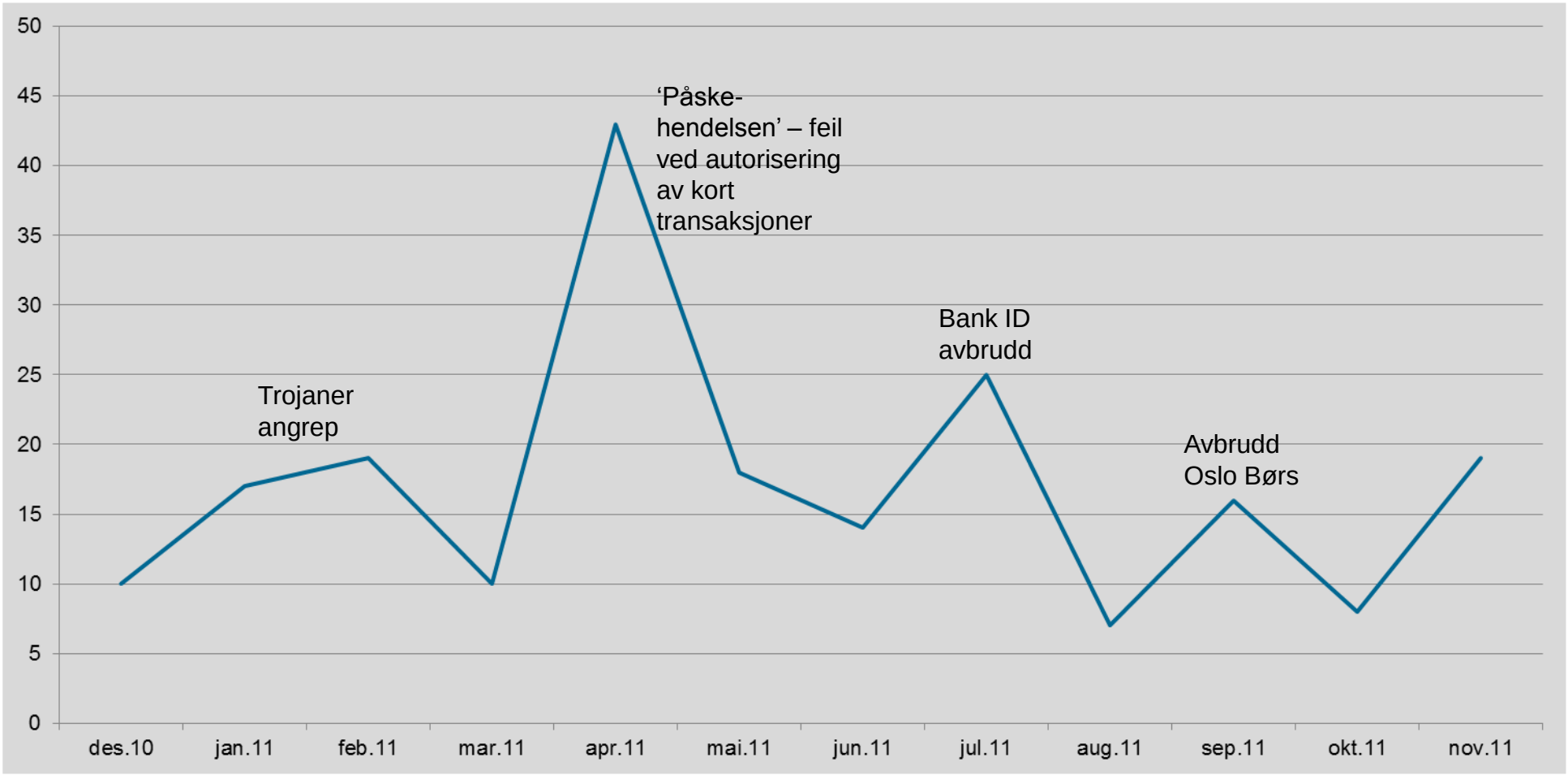

Seminar 3. mai 2012